

FLIP HAMERS VERTELT OVER ZIJN OPA, VADER, OOM EN ZICHZELF

Drie keer Flip Hamers

“De driewieler op deze meer dan honderd jaar oude foto is een Cyclonette, gebouwd door de Cyclon-machinefabriek in Berlijn. De bezitter was mijn opa Philippus Jacob Hamers (1882-1966), toen wonend in de Watergraafsmeer. “ Aan het woord is de Bussumer Flip Hamers. Hij praat over zijn opa, de Bussumse architect Flip Hamers, over zijn vader Flip Hamers die kunst schilder was in Kortenhoef en over zichzelf.

Opa: architect

Opa Flip was al op jonge leeftijd geïnteresseerd in techniek en constructie. Hij bezocht de kunstnijverheidsschool Quellinus, voorloper van de Rietveld-Academie. Daar ontmoette hij architect K.P.C. de Bazel, die korte tijd aan de school verbonden was. De Bazel nam zijn leerling in dienst als tekenaar en bouwkundig opzichter bij de bouw van Hofstede Oud Bussem, waarvan de eerste steen in 1903 werd gelegd. Enkele jaren later vestigde Hamers zich als zelfstandig architect in de Watergraafsmeer. Samen met zijn broer en een vriend probeerde hij in 1909 een vliegtuig te bouwen,

maar dat bleek een brug te ver. Na dit mislukte avontuur richtte Hamers zich weer op de architectuur. In 1910/1911 ging hij aan de slag bij het Amsterdams Kindersanatorium ‘Hoog-Blaricum’ (later het Goois Kinderziekenhuis, daarna de Trappenberg) aan de Crailoseweg in Huizen. Als opzichter woonde hij twee jaar lang met zijn gezin op het bouwterrein.

In 1918 verhuisde de architect naar de door hemzelf ontworpen villa ‘Gooiland’ aan de Gooilandseweg 14 in Bussum. Hij specialiseerde zich in het ontwerpen van tuindorpen, die onder meer in Zuilen, De Bilt, Goes en Haren werden gerealiseerd. Ook ontwierp hij honderden arbeiderswoningen, onder meer voor woningbouwvereniging Eigen Haard in Amsterdam. Hamers tekende in en rond het Gooi diverse landhuizen en villa's, zomerhuisjes en houten landhuisjes. In Huizen ontwierp Hamers het stationsgebouw van de Gooische Stoomtram.

Verkeersplan

Na 1945 bouwde hij niet veel meer. Wel presenteerde hij in 1946 een plan om Naarden-Bussum te ver-

Poster (50 bij 80cm) van kunstenaar Hamers voor tentoonstelling in Bussum, waar onder andere architect Hamers aan deel nam.

lossen van twee obstakels: de onveilige Rijksweg via Jan Tabak en Gooische Boer én de spoorlijn die Bussum in tweeën deelde. Hij wilde het spoor buitenom het Spiegel leiden, met een treinstation aan het eind van de Meentweg, en vervolgens dwars over de Franse

het spoor buitenom het Spiegel dwars over de Franse Kampheide

Kampheide naar Hilversum. De Rijksweg zou vanuit Amsterdam het traject van de nieuwe spoorweg volgen, en dan afbuigen over de Bussumerheide in de richting van Laren. Gelukkig is dat plan niet doorgegaan. De Rijksweg A1 kwam ‘om de noord’; de spoorbaan verdeelt Bussum nog steeds.

Hamers overleed in 1966 op 83-jarige leeftijd in Bussum. Dertig jaar later kreeg het Nederlands Architectuurinstituut te Rotterdam (nu: hetnieuweinstituut.nl) zijn omvangrijke archief.

Vader: kunstenaar

Vader Flip Hamers (1909-1995) was een talentvolle kunstschilder, illustrator en (reclame)tekenaar. Hij betrok in 1940 met zijn

Flip Hamers 1989 (zelfportret).

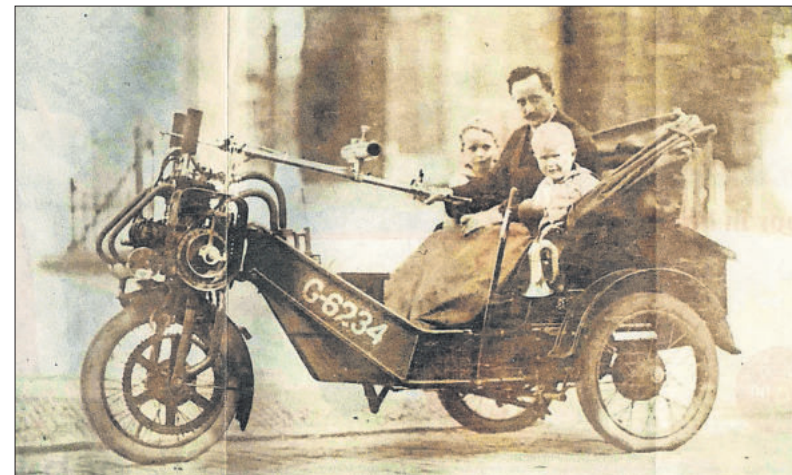

Koedijk 17 Bussum (1920), ontworpen door P.J. Hamers.

gezin een voormalige onderwijzerswoning aan de Kortenhoefse dijk in Kortenhoef. Tien jaar later verhuisde hij naar het door zijn vader ontworpen huis ('Kieviten') verderop aan de dijk. Hij

Zoon: zeeman

Zoon Flip Hamers (1937) wilde naar zee, geïnspireerd door de verhalen van zijn oom Wil, die actief was geweest bij de Marine Luchtvaart Dienst in Nederlands-

Philippus Jacob Hamers met zijn zoontjes Flip en Wil in 1917 in zijn Cyclonette.

schilderde portretten, stillevens, landschappen en naakten. Hij zette zich daarnaast in voor behoud van natuur en historie, redde in Kortenhoef de oudste jeugdherberg van Nederland ('de Karekiet') en de Oude School. Bovendien was hij (mede)oprichter van de historische vereniging Curtevenne, de Nederlandse vereniging van zeeschilders en Kunst aan de Dijk.

In 1943 eiste het naziregime dat iedere kunstenaar alleen mocht blijven werken als hij lid werd van de Kultuurkamer. Hamers weigerde dit en bleef illegaal kunst maken en verkopen. In 1945 werd in het Rijksmuseum de tentoonstelling Kunst In Vrijheid georganiseerd om deze vorm van verzet te memorialiseren. Hamers was 1 van de ca. 1100 beeldende kunstenaars.

Indië en die in Australië en tweemaal onderscheiden is met het Vliegerkruis. Hij volgde de zeevaartschool voor de grote handelsvaart, was stuurman, en werd opgeleid tot aspirant reserve officier bij de zeedienst van de Koninklijke Marine. Na zijn diensttijd werkte hij voor enige jaren in West-Afrika en Midden-Oosten. Teruggekeerd in Nederland maakte hij van zijn passie zeezeilen zijn beroep. Hij ging zeewaardige zeiljachten, bootonderdelen importeren en internationale watersportbeurzen organiseren. Zeezeilen bleef hij tot z'n 81ste.

Bron:

Flip Hamers en het interview door Eddy de Paepe in Gooi en Eemlander van 24 mei 2017

Klaas Oosterom

Zoon Flip Hamers, de zeezeiler.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvchthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Woningcomplex van Bouwvereniging Volksbelang

Legging van de eerste steen door architect L. Streefkerk voor het woningcomplex van de Bouwvereniging Volksbelang aan de Kloosterstraat, Oostwalstraat, Huizerpoortstraat te Naarden op 17 november 1917. Deze woningbouwvereniging kon dankzij rijkssubsidie grond aankopen om er arbeiderswoningen te bouwen. In de archieven van de gemeente Naarden zijn diverse stukken te vinden betreffende het werk van de Bouwvereniging Volksbelang.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN